

5. *Birgalikda ish qilishni qanday yaxshi tomonlari bor deb o'ylaysiz?*
6. *Raketa haqida nimalar bilasiz?*

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. *Bo'g'inlar jadvalini tuzib uni to'ldiring.*
2. *Bo'g'inlarni o'qing. Shu bo'g'inlar uchragan so'zni ifoda etuvchi mos rasmlar bilan bog'lang.*
3. *Harflar orasidan mosini qo'ying va so'z tuzib yozing.*
arra, nur, dur, bur, tur, yur, yol, yor, yod, yot, yon.
4. *Gaplarni avval nuqtalar ustidan so'ng mustaqil yozing.*

Darsga yakun yasash:

- *Qanday tovush bilan tanishdingiz?*
- *Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?*
- *Amaliy mashqlardan qaysi birini siz o'zingiz mustaqil bajara oldingiz?*

33-mavzu: [q] tovushi. Qq harfi

Dars maqsadi:

- [q] tovushining talaffuzi va Qq harfining bosma shakli bilan tanishadilar ;
- [q] undosh tovush ekanligini bilib onladilar.
- so'zlardan [q] tovushining o'rmini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: qizil kitob, [q] tovushi

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlı kartochkalar, Qizil kitob va unga kiritilgan ayrim hayvao va o'simliklar rasmi

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Meni top mashqi: O'qituvchi doskaga B, D, K, R, U harflarini oxirigacha yozilmagan ko'rinishini qo'yadi, yoki yozadi. O'quvchilardan shu harflarni to'liq yozishni so'raydi.

- *Bugun siz bilan "Meni top" mashqini o'tkazamiz. Doskada yozilgan harflarni yakuniga yetkazib yozib bering.*

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi qarg'a, tovuq rasmini qo'yadi. O'quvchilardan qanday ovoz chiqarishini va bu ovozda qaysi tovush hali o'rganilmaganini so'raydi.

- Dorskadagi rasmlarga qarang. Ularni soʻz bilan ifodalang. Ular qanday ovozda sayraydilar. Shu ovozda qaysi tovush bilan hali tanishmaganimizni toping.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- *Rasmni qanday soʻz bilan ifodaladingiz?*
- *Qushlar qanday ovoz chiqaradilar?*
- *Qushlar sayragan ovozda qanday tovushni hali oʻrganmaganmiz?*

Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi

2.Mavzuni tushuntirish: (10 daqiqa)

Oʻqituvchi [q] tovushini qanday hosil boʻlishini tushuntiradi. Undosh tovush talaffuzda toʻsiqqa uchrab, qisqa aytilishi unli bilan birga boʻgʻin hosil qilishi haqida tushuncha beradi.

Darslikda berilgan QR kod orqali tovush eshittiriladi.

Oʻqituvchi uchun eslatma:

Q tovushini talaffuzida bolaga *Q* tovushini artikulyasion holatini egallash va shu holatda til oʻzagi tebranib, oʻpkadan chiqayotgan havo oqimi portillab, tebranib hosil qilinishi tushuntiriladi.

Darslikdan Qq harfining bosma koʻrinishi bilan tanishtiriladi. Darslikda berilgan sheʼr oʻqib beriladi va muhokama qilinadi.

“O” va “O”ga oʻxshasam-da,

“Alifbo”da oʻrnim bor.

Qarang, xuddi quyunchadek

Mening ham oʻz dumim bor.

- *Sheʼr nima haqida?*
- *Q harfi nimaga oʻxshatilgan ?*
- *Qanday harflar q harfiga oʻxshatilgan ?*

Oʻqituvchi doskada oʻquvchilarga boʻgʻinlarni qoʻshib soʻz hosil qilib oʻqish tartibini darslikdagi topshiriq orqali tushuntiradi.

Darslik bilan ishlash: (15 daqiqa)

Darslikda berilgan boʻgʻin va soʻzlar oʻquvchilarga navbat bilan oʻqitiladi.

Maqollar oʻqitiladi. Maqollarni rasmni ifodalovchi mos soʻzlar bilan toʻldirib oʻqiladi.

El qad-ri-ni el bi-lar,

Suv qad-ri-ni – yer.

Ilm – o-qar bu-loq,
Ilm – yo-nar chiroq .

Maqollar mazmuni tushuntiriladi.

Qizil kitob haqidagi matn o`qitiladi.

Qizil kitob – noyob kitob. Unga yo`qolib borayotgan hayvonlar, qushlar, o`simliklar nomlari kiritilgan.

Rasm asosida suhbat o`tkazish tavsiya etiladi. Suhbatda bu kitob qanday kitob ekanligi va ularga kiritilgan ayrim hayvon va o`simliklar haqida ma`lumot berish kerak.

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. *Qq harfini tegishli rangga bo`yang. Nega shu rangni tanlaganingizni ayting.*
 2. *Qaldirg`och so`zining chizmasidan [q] tovushining o`rnini aniqlang va tegishli katakni bo`yang.*
 3. *Quyosh so`zning chizmasini chizing.*
 4. *Berilgan namunadan bosma Qq harfining bosh va kichik ko`rinishini avval nuqtalar ustidan so`ng o`zlari yozing.*
 5. *So`zlarni avval nuqtalar ustidan so`ng mustaqil yozadilar.*
 6. *Bo`g`inlarga mos bo`g`in tuzib so`z hosil qiling.*
- Quduq, quloq, quruq buloq, quloq, qoloq.

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?*
- Mashg`ulotda nimalarni eslab qoldingiz?*
- Bugungi darsda sizga nima yangilik bo`ldi?*
- Qaysi topshiriqni bajarishga qiynaladingiz?*

34-mavzu: [q] tovushi. Qq harfi yuzasidan amaliy topshiriqlar

Dars maqsadi:

- [q] tovushining talaffuzi va Qq harfining bosma shakli yuzasidan amaliy topshiriqlar bajaradilar;
- so`zlardan [q] tovushining o`rnini aniqlashni o`rganadilar;
- so`zni bo`g`inga bo`lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

**Tayanch so`zlar:** tez aytish, [q] tovushi ishtirokidagi so`zlardan tovushlar sonini aniqlash chizmasi.